

Така всеки жест на близост от страна на гадже е своеобразен белег, че даденият ром е по-не долна класа.

По отношение на прането на дрехите, привидно може да се наблюдава онова, което западните изследователи установяват: за циганите е важна ритуалната, а не физическата чистота на облеклото. И във трите села ромските къщи бяха в много добро състояние и само единици се различаваха от къщите, характерни за макрообществото. Разпознаването на ромските къщи обаче може да се осъществи чрез простряното в дворовете пране. В българските дворове прането винаги бе в сходна цветовата гама: или бяло, или тъмно (черно, тъмносиньо, кафяво) и много рядко в ярки тонове. Върху ромските простори се вижда една пъстра поредица – розово, жълто, оранжево, цикламено, електриково синьо, примесени с бяло. Понякога може да се видят тъмносини, тъмнозелени и сиви дрехи, но почти никога черни. Същевременно върху българските простори вида на прането включва: чаршаф, сутиен, мъжка риза, чорап, кърпа, бикини – всичко в бялата гама например. Върху ромския простор обаче дрехите са винаги едноцветни: ред ризанки, ред чорапи, ред ризи, ред бикини – независимо, че се редуват дрехи от трите цветови групи. Тъй като в Куклен попаднахме на прецедент – простор в една от ромските къщи, който приличаше на български, попитахме респондентката, на какво се дължи това. Нейният отговор бе, че до преди 4-5 години нейното пране е приличало на останалите ромски простори, защото е перяла на ръка с домашен сапун. Тъй като всеки един от различните видове дрехи има различен вид замърсяване – кал, пот, пепел – дрехите са прани съгласно източника на замърсяване, тъй като различните източници изискват различно усилие по почистването им. Освен това бебешките дрешки се перат отделно и по-внимателно, за да се избегнат възможните болести и зарази. Днес тя разполага с автоматична пералня и използва прах за пране и омекотител. От една страна според нея така дрехите се изпират по-добре, “като ги пуснеш на 90°”, от друга страна е започнала да се съобразява с цветовата гама, защото от “високата температура и праха за пране цветовете пускат”. От тази гледна точка, въпросът за ритуалната и физическата чистота на дрехите трябва да бъде редефиниран през призмата на икономическите възможности на ромските групи в България.

На практика, от суеверията и ритуалните забрани все още се срещат тези, които са свързани с бременността, раждането и предбрачният полов контакт на момичето. Суеверията и забраните, свързани с бременността и раждането обаче не са уникални и типично ромски. Те са характерни за фолклора не само в България, а и в широкия балкански контекст. Сред българите и останалите балкански народи суеверията и забраните обаче постепенно изчезват успоредно с настъпването на модернизационните процеси.